

С.М. ХОЦКІНА, канд. пед. наук, доц., К. О. ТАРАНЕНКО, магістрантка
Криворізький національний університет

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ БАКАЛАВРІВ ІЗ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМИ)

Проблема успішного застосування інтерактивних методів пов'язана з активізацією розумової діяльності, розвитком самостійності та творчості особистості. Сучасна спрямованість освіти на формування компетентностей як повноцінної підготовки і готовності майбутнього фахівця до діяльності та спілкування включає створення таких умов, за яких здобувач освіти може виявляти не лише інтелектуальну та пізнавальну активність, а й особисту соціальну позицію.

Упровадженню у навчально-виховний процес інтерактивних методів присвячено праці науковців (Д. Ельконіна, В. Давидова, О. Дусавицького, С. Мартиненко, Н. Рєпіна, С. Сисоевої, Л. Хоружої та ін.). Широко дидактичний аспект даної проблеми висвітлено в дослідженнях М. Башмакова, В. Беспалька, Л. Буркової, В. Лозової, Г. Селевка, О. Пехоти та ін. Практичне застосування інтерактивних методів розкрито Л. Виготським, А. Єршовим, В. Кудіним, А. Леонтєвим, П. Мерфі, М. Ніксоном, М. Томпсоном.

Інтерактивні методи навчання – це способи взаємодії між усіма учасниками навчального процесу, в процесі якого кожен виходить із позиції пасивного слухача, та приступає до активної роботи та співпраці (О. Пометун) [1]. У процесі дослідження зроблено акцент на класифікації інтерактивних методів за фактором активності (М. Кларін): – фізична (зміна робочого місця, виконання записів, тощо); – соціальна (ставлення запитань, формулювання відповідей тощо); – пізнавальна (доповнення відповідей, виступ, самостійний пошук розв'язання проблеми тощо) [1].

Для оцінювання ефективності використання інтерактивних методів навчання нами виокремлено такі критерії: – пізнавальний – визначення рівня знань та швидкості мислення; – особистісний – визначення динамічності особистості, швидкості пристосування до обставин, що постійно змінюються, реагування на різноманітні подразники. Це дає змогу визначити швидкість адаптації особистості, уміння оперативно діяти та реагувати за критичних ситуацій. Даний критерій допомагає пізнати внутрішній світ, відтак, дає змогу реалізувати індивідуальний підхід; – мотиваційний критерій – виявлення рівня тривожності та мотивації в досягненні успіху; залежить від низки чинників: оточення, самооцінки, ініціативності, рівня знань тощо; – емоційний – виявлення емоційних перешкод на шляху до встановлення емоційних контактів, рівня емоційної вразливості.

Застосування інтерактивності дає можливість:

навчитися будувати конструктивні відносини, визначати своє місце, уникати або за необхідності вирішувати конфлікти, шукати оптимальне рішення ситуації, використовуючи діалог; навчитися вислуховувати співбесідника, поважати думки, відмінні від власної;

моделювати та вирішувати когнітивні, життєві та соціальні ситуації, збагачуючи тим самим власний когнітивний та соціальний досвід;

поглиблено аналізувати навчальну інформацію, використовуючи творчий підхід до засвоєння навчального матеріалу;

розвивати навички проєктної діяльності, творчої роботи тощо.

Аналіз використання інтерактивних порівняно зі сталими методами навчання можемо інтерпретувати в контексті Піраміди навчання Едгара Дейла: лекція – 5%, читання – 10%, зорове і слухове сприйняття – 20 %, демонстрація – 30%, групова дискусія – 50%, практичні вправи – 75%, навчання інших (практичне) – 90%.

Отже, найнижчі результати отримуються за пасивних умов навчально-пізнавальної взаємодії учасників суб'єктивної взаємодії, а найбільш високі – за умови використанні інтерактивних методів навчання (фокус-групи – 50%, практика – 75%, навчання та практичне застосування знань – 90%).

Список літератури

1. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід : метод. посіб. / авт.-уклад. О. Пометун. – К. : 2001. – 250 с.